

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Társadalmi renesszánsz.

A szabadságnak előfeltétele a testi és szellemi érettség.

Ha egy gyermeknek minden szabadságában állana úgy tetteben, mint lélekben, hamar tönkretenné magát.

A népek és nemzetek éppoly fejlődési folyamatokon mennek át, mint az egyes emberek.

A vadnépek éppoly szűk látkörrel bírnak, mint a gyermekek. A művelt népek valóságos férfiai az emberiségnek.

A gyermekeknek némelykor nagyzó hóhortjaik támadnak. Bajuszt festenek tentából; fiuk, leányok papák, mamák óhajtanak lenni. Az összes gyermekjátékok lényegükben miniatúr utánzatai a nagyok foglalkozásának.

Vannak népek, nemzetek a világon, amelyek részint faji kiválóságaiknál, részint földrajzi helyzetüknél, sorsuknál, vagy mindezek összeségének kedvező állapotánál fogva kezdenek a férfikorba lépni.

Értelmességük, jellemük, bátran emancipálhatja magát minden más gyámolító befolyás alól, mert helyesen tudnak disztigválni és előrelátóan meg tudják különböztetni a látszólagos jót, a hatásaiban is jótól.

Nálunk azonban — valljuk be őszintén — még messze van a köznép a férfikortól. Sőt igen gyakran még az ugynevezett intelligens emberek között is oly ijesztő hiányát találjuk a férfias komolyságnak, a jellembeli megbízhatóságnak, hogy csak láttára is valósággal meg kell döbbernünk.

És igazán az élettapasztalat a legnagyobb mester, mert ez világosan megmutatta, hogy bármily epedve sóvárogjon is lelkünk az után az édes, isteni életital után, melynek neve szabadság, fel kell nevelnünk előbb a népet férfinéppé és azután adnunk ebből az édes italból, miként nem szabad lerészegíteni a gyermeket még tokaji borból sem, de meg kell erősíteni vele a férfi izmait, fokozni szívének lángját.

A magyar társadalomnak szervezeteiben s lelki életében, bomlasztó, elaljasító hatását kezdjük látni az éretlen korban élvezett szabadságnak.

A közvetlenül tapasztalt eredmények mutatják, hogy a köznépet előbb értelemben fejleszteni, jellemében erősíteni lett volna a feladatunk és azután adni teljes szabadságot, amely megengedi bármely eszmének ismeretét. Mert ha értelmessé, jellemében erőssé teszi előbb a népoktatás a mi népünket, akkor bátran és kártól való félelem nélkül engedhettünk volna közéje bármely eszmét, öntudatos, világos,

tisztán látó eszével kiválasztotta volna azokból az eszmékből azt, ami vágyainak, szükségleteinek, karakterének a legjobban megfelel és amelyek ellen sem jelleme, sem érzései nem tiltakoztak volna.

Mert művelt ész, fegyelmezett szív ismerhet mindent, meg nem téveszthető, el nem bolondítható kívül czifra, belül ronda dolgokkal.

De ismétlem, nem a nép művelése volt az első, hanem az, hogy szabad utat engedtek az ész tévelygéseinek, az érzések csapongásainak. Rászabadították a szegény népre a lelkiismeretlen demagógokat és a fajtalan érzécsiklandó könyveket.

Igy jutott el azután népünknek az a része, amely fajilag is korlátoltabb volt, egy bomlasztó atmoszféráig.

Legalsóbb néprétegeink silány észbeli és jellembeli világában a gyenge, laza szájak még lazábbá, még bomladozóbbá váltak, miként a nyirkos pincében a rothadó gyümölcsnek a rostjai.

Pedig van-e társadalomnak égetőbb, eminensebb szüksége egységre, erős koalícióra, mint a magyar társadalomnak?

Nincs. Magyar szívem aggódó ösztönével mondom, hogy nálunk a társadalmi egység nemzeti életfeltétel.

Ha bármily kis nyílás támad társadalmunkban, belefurakodik egy ellenséges ék és szétdarabol, darabonkint elpusztít, vagy a részeket egymás ellen, az egész nemzet ellen játsza ki, használja ki.

Appellálnunk kell hát megtévesztett véreinknek magyar érzésére és figyelmeztetnünk, hogy addig, amíg műveltség és nemzeti egység a magyar fajt erőssé nem teszi, addig mindenféle eszmékkal csak ártanak egyenkint maguknak is és nemzetünknek is és mindnyájunk pusztulását idézik elő. Kérjük, hogy ezt ne tegyék.

Kísérletezni eszmékkal, még erős, nagy, egységes nemzeteknek is tulságos kockázattal járó dolog.

A féktelen szabadság még művelt embereknél is nehezen fegyelmezhető és mérsékelhető, hogy nemes, szent dolgok, — mint amilyen a vallás is, — kárára ne váljon.

Hát mi lesz a szegény tanulatlan ember tévelygő eszével, fegyelmezetlen szívével, ha a vallás erkölcs nem védi, nem irányítja?

Vallás nélkül még soha népet nem kormányoztak. Édes, megnyugtató, lelket boldogító érzés a vallásosság.

Annélkül még a tudomány különféle ágazata sem tudja kielégíteni lelkün-

ket, a föld minden kényelme és öröme sem a testünket.

Ahol vallástalanság van, ahol az erkölcs lazul, ott küszöbön áll a pusztulás.

Hatalmas, kiváló nép volt a zsidó nép, Jeruzsálem mégis elpusztult, mert előntötte az erkölcstelenség leve s a nép abba belefullt.

A római birodalom a világ leghatalmasabb birodalma volt. Elpusztult, mert:

„Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed.“

Fényben pompában Páris a világ első városa. Zola kiszámította, hogyan és mennyi idő alatt fog elpusztulni. Megöli magát az erkölcstelenségével.

Pedig magas műveltség fokán álltak és állnak a zsidók, rómaiak, franciák is.

Ellenben saját hazánk történelme a példa, hogy hazánk a Szent Istvánok, Szent Lászlók, Nagy Lajosok, Hunyadiak alatt volt a leghatalmasabb, vagyis akkor, amikor a mai népboldogítók ősei isten tudja hol piszkoskodtak.

Nem tengeri nyul a mi hazánk és éppen most nem viviszekció alá való. Ne kísérletezzenek rajtunk az új Messiások. Menjenek dolgukra.

Ellenben a magyar társadalom intelligensebb részére komoly hazafias kötelesség vár. Társadalmunk ujjafteremtése.

Tanítania, művelnie kell a népet és erkölcsét nemesíteni intelligenciánknak.

Hogyan? Saját példájával, hazafias lelkesedéssel és kötelességtudással. Cél tudatos komoly törekvéssel, kitartással, rendíthetetlen bátorsággal, templomban, iskolában, hivatalban, kinek hol tere van.

Rajta kell lenni mindenkinek, hogy papok, tanítók tekintélyben legyenek a nép előtt, hogy belássák és tiszteljék a tekintély, tehetség, műveltség felsőbbségét s tisztelvén azt, bízzák magukat a papokra, tanítókra, hogy ők is műveltek, szabadságra érettek, jólétre érdemesek legyenek.

Balás Béla.

Szociálisták verekedése.

— Mezőfi Vilmos kudarca. —

A „Pesti Napló“ 85-ik számából vesszük át a következő tudósítást:

Az újjászervezett szocialista munkásság ma este kilenc órára nagy Petőfi-emlékünnepet tervezett a Vig-utca 18. számú házban levő Poós-féle vendéglő termeiben. Emlékbeszéd, dal, szavalat, nemzetközi világposta és reggelig tartó tánc szerepelt a műsoron, melyből azonban egyedül csak a tánc való-

sult meg, de olyan tánc, amelyben nem volt köszönet, mert ezt már a szociáldemokrata munkások rendezték s melyhez a zenét csatogó rendőrkardok, lezuhant csillárok és félig agyontaposott emberek jajgatásai szolgáltatták. A kivonult lovas- és gyalogos rendőröknek több mint egy órai idő kellett arra, hogy a rendet helyre állítsák, de a „világpostá“-hoz ekkor már senkinek se volt kedve. Hölgyek, akik lenge mouselin-ruhában érkeztek az ünnepségre, bebugyolázott, agyonkötözött véres fejekkel távoztak a színtérről s a rendezők, akiknek piros-fehér kokárda kacérkodott azelőtt a vállukon, most szét-hasogatott ruhákban, össze-vissza tépázva menekültek a rendőrség oltalma alá. Megverték mindenkit. A vendéglőstől kezdve, a szereplőkön végig a bögöt huzogató cigánylegényig.

Az ünnepséget a Mezőfi Vilmos országgy. képviselő vezetése alatt álló ujjászervezett szocialista párt rendezte a vendéglő tágas, földött udvari helyiségében. Elfér ott vagy ezer ember, azonkívül a szomszédos helyiségek is tömve voltak emberekkel, mert az elvászató üvegfalakon keresztül pompásan szemlélhetők a nagyteremben történő események.

Az ujjászervezettek már nyolc óra felé nagy csoportokban gyülekeztek s letelepedtek a hosszú asztalok mellé, melyeken a vidékről érkezett küldöttségek jelzőablácskái látszóttak. Nagyjából az alföldi városok ujjászervezett szocialistái, főképp a szegváriak képviseltették magukat s föltűnő volt, hogy a nők a küldöttségekben többségben voltak. Nyilván a pesti multság csalogatta őket. A nagyteremben, melynek háttérében a földszíntett színpad látszott, székek és padok álltak sűrűn egymás mellett, melyek tömve voltak munkásokkal.

Csendes zibongás hallatszott a helyiségben, mindenki kíváncsian várta az előadás megkezdését. Ezt azonban egyre halasztották, mert azok a képviselők, akik megjelenésüket megígérték, nem mutatkoztak. Vázsonyi Vilmos, Leitner Adolf, Benedek János, Achim E. András és a párt feje, Mezőfi Vilmos ígérték, hogy az ünnepségen beszélni fognak, de ezek közül egyedül Mezőfi Vilmos jelent meg.

Ugy kilenc óra tájban érkezett meg s alig lépett a terembe, zugó éljenzéssel fogadták. A helyiségben ekkor már ott voltak a szociáldemokrata munkások is, de nem árulták el magukat. A nézőtérnek jelentős részét ők tették ki. Senki sem sejtette, hogy ott vannak s nem is tudni, hogyan kerültek oda. Valószínű, hogy csoportonként érkeztek s elvegyültek az ujjászervezettek közé.

Miután az ünnepséget tovább nem lehetett halasztani, s miután időközben megérkeztek az ígéretet tett képviselők kimentő levelei is, Mezőfi Vilmos óhajta szerint, megkezdtek az előadást. Az újpesti ujjászervezett munkásság énekkara nyitotta meg az ünnepséget, melyet a jelen voltak nagy figyelemmel hallgattak végig. Ezután Mezőfi Vilmos mutatkozott az előtérben s a főrendező fölment a színpadra és jelentette, hogy Mezőfi elvtárs országgyűlési képviselő beszélni fog. Mindenki fölállt, hogy láthassa. Óriási csend támadt. Mezőfi fölment az emelvényre és megszólalt:

— Tisztelt elvtársaim!

A következő pillanatban falrengető ordítás, fütty, pisszegés hallatszott.

— Le vele! Népcsaló! El onnan! Le az ujjászervezettekkel!

A szociáldemokrata munkások egy pillanat alatt talpon voltak. Székek padok, széklábak repültek Mezőfi felé, aki alig tudott bemenekülni a ruhatár melletti sötét fülkébe, hol hivei rázárták az ajtót. A szociáldemokrata munkások ekkor ellenfeleiknek estek. Óriási kavardás kerekedett. Leverték a nagy tizenkétkaros csillárokat, összetörték a székeket, padokat s azok darabjaival ütötték egymást. Kinyomták az üvegfalakat is melyek nagy csörömpöléssel zuhantak a verekedő, földön fetregő emberekre. Asszonyok egymásnak esve, tépték hajukat, ruháikat; sirás,

jajgatás s káromkodó szidalmazások röpködtek a levegőben.

A rendőrségnek ez egész esetről sejtelmé sem volt. Az ügyeletes rendőrtisztviselő ugy nyolc óra felé benézett ugyan a helyiségbe, de aztán eltávozott. Vissza se jött. Mindössze egy szál rendőr állt a vendéglő ajtajában és Hutschenreuter Károly detektív, a ki hirtelen elrohant, hogy a közeli rendőrséget felriassza. Futásban neki is kijutott az ütlegekből.

E közben a szociáldemokraták teljesen urrá lettek a helyiségben. Az ujjászervezettek a mellékhelyiségekben, padláson, pincében huzták meg magukat, majd a vendéglős kinyitotta a különben mindig zárt kapukat, melyek az épület hátsó részén a Vig-utcába nyílnak, és az emberek ezen menekültek szerteszét. Kint az utcán futásnak eredtek, mert ott is a szociáldemokrata munkások nagy csoportja állt, akik éppen befelé iparkodtak társaik segítségére.

Félóra telt belé, míg egy szakasz lovasrendőr Bornemisza felügyelő vezetésével a Vig utca külső és egy szakasz gyalogos rendőr a Vig utca belső részéről sebes menetben a helyiség felé tartott. Az egy szál 801. számú rendőr még mindig az ajtóban állott és kivont kardal vagdosott a kijönni akaró munkások felé. A rendőrfelügyelő atakot vezényelt a kint álló munkások felé, míg a gyalogos rendőrök a helyiségbe nyomultak.

Szomorú kép tárult odabent a szemlélő elé. Semmi sem maradt épségben. Az emberek véresen, ijedt arccal bujkáltak elő a kályha mögül, asztal alól, a sugályukból stb., azonkívül majdnem teljesen sötét volt, mert a lámpák nagyrésze cserepekben hevert a földön. A nagyteremben egyik leszakadt gázcsillár széttört scóvén karvastagságban égett a láng. Jó másfél órába került, míg úgy, ahogy mindent rendbe hoztak, az előadás megtartásáról azonban szó sem lehetett.

A későn érkezett rendőrség a tettesek közül nem tudott senkit feltartóztatni. Néhány ember nevét, akik állítólag a verekedést rendezték, bediktálta ugyan az ujjászervezett munkásság rendezőbizottsága a rendőröknek, — de ezek közül csak egyet tudtak a VIII. kerületi kapitányságon előállítani.

Uj piacok.

Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy új piacokat teremtsünk mezőgazdasági terményeinknek. Fontos, szinte nemzetfentartó munka az, melynek elvégzésére az államnak és társadalomnak vállvetve kell vállalkoznia. Számolnunk kell azzal a körülménnyel, hogy úgy az osztrák, mint a magyar piac jelentékeny részét el fogjuk veszteni. S ezért elsőrangú kötelesség, hogy új piacokat szerezzünk, melyek nemkevésbé legyenek biztosak, mint az eddigiek voltak.

Most kezdjük csak érezni mezőgazdasági kivitelünk egyoldalúságának káros voltát. Uj piac teremtésére nem gondolt senki, annál is inkább, mert az osztrák és német kivitel pótolta nálunk úgy az állam, mint minden illetékes faktor. S ezért nem csodálható, ha bizonyos tehetetlenséggel áll úgy a magyar közönség, mint az állam is az eljövendő eseményekkel szemben. Pedig most kell összeszednünk minden erőnket, hogy súlyos válságba ne sordortassunk.

Két hatalmas piac felé gravitálhatunk első sorban. Az egyik a délamerikai, a másik az angol piac. Szóval a tengertől várhatjuk csak exportunk más irányba való tereltetését. A kontinens többi államai nagyjában zárva vannak a magyar mezőgazdasági termények elől, részben kifejlett agrikulatúrájuk miatt, részben védvémaik által.

Egyedül Anglia az, ahol évente rengeteg liszt és nyers termény importra van szükség. Ezt a szükségletet pedig tulnyomóan Amerikából fedezte Anglia. Az Amerikából Angliába való nagy tengeri út, a 12—16 napos szállítás a rengeteg vizen keresztül az áru egy jelentékeny részét rendszerint tönkre teszi.

Az Atlanti-óceánon uralkodó viharok ma is nagy veszedelmét képezik a teherszállításnak, nemcsak a gyakori katasztrófák, hanem a késedelmeskedés miatt is.

Az amerikai áru tehát részben megromolva kerül Angliába, ami nemcsak a szállítónak, hanem a továbbelárusítónak és a fogyasztó közönségnek is bajokat okoz. De ha mindettől eltekintünk is, hasonlíthatatlanul fölötte áll a magyar liszt és buza az amerikaiak minőség dolgában. Soha az amerikai liszt nem fogja érni a hasonló magyar termék magvasságát és jószágát. Dacára annak, hogy eddig eléggé jelentéktelen volt angliai exportunk, ott azért fölismerik a magyar liszt kiválóságát s csak a mi nemtörődömségünknek tudható be, hogy exportunk Angolországban még nem virágzott föl.

De a legerősebb érv a magyar árunak Angliába való exportálása mellett kétségtelenül az ut rövidsége és a szállítási költségek olcsóbb volta. Az ut Fiuméből Londonig a Földközi tengeren a portugál partok mentén s a la Manche csatornán keresztül alig a harmadrésze a Newyork-Neworlens és London közötti távolságnak s ehez képest a szállítási költség is kisebb.

Angliába évente átlag félezer millió korona árát importálnak kizárólag élelmi szerekben és nyers anyagokban. Ennek az importnak háromnegyed része Amerikából jó s ezért ha nem is tudjuk a mi jobb, olcsóbb árunkkal az amerikai versenyt kiszorítani, arra mindenestre képesek vagyunk, hogy összes exportálható mezőgazdasági terményeinket Angliában helyezzük el.

Ugyanez áll Délamerika országaira nézve is, különösen a liszt kivitel tekintetében.

Délamerika, de még inkább Anglia egyenesen rá vannak utalva a mi exportunkra s szívesen fogadják ajánlatainkat. Természetesen magától nem megy semmi; a kormánytól várjuk a kezdeményező lépéseket, várjuk első sorban tengeri hajózásunk fejlesztését. Mert enélkül természeteseen nem csinálhatunk semmit.

Ujdonságok.

— Pártoljuk iparosainkat! Mindnyájan tudjuk, hogy a magyar ipar és a magyar termék csak úgy lendülhet föl, ha azt mi magyarok az idegennel szemben mindenkor pártoljuk. Ne csak hangzatos jelszavakon nyargaljunk, hanem cselekedjünk! Pártoljuk a mindszenti iparosokat és kereskedőket minden téren teljes erőnkkel s ne idegen, ócska dolgokért dobjuk ki pénzünket, hanem magyar ipari készítményekért — magyar embernek. Fájdalommal tapasztaljuk ugyanis, hogy egyes uri családok szükségleteiket Vásárhelyen és Szegeden szokják beszerezni, jól-

lehet ugyanazon árukat az utazás fáradságainak elejtésével mindszenti kereskedőknél is beszerezhetik, sok esetben mérsékeltebb árakon. Nagyon jól tudjuk, hogy vannak olyan cikkek és ipari készítmények, amelyek mindszenti kereskedőknél raktáron nem tartathatók. Ily esetekben is elkerülhetők a költséges utazások, t. i. ha a kívánt tárgyakat a mi kereskedőinknél, illetve iparosainknál rendeljük meg. Használjon inkább a helybeli néhány hatost, mint a vidéki forintokat. Mert az a néhány hatos is, mely községünkben marad, idővel tetemes összeggé nővi ki magát. A mindszenti iparosok és kereskedők pártolása erkölcsi kötelességünk is és ha pártoljuk őket, rendezettebb viszonyok közé jutnak és ekkor majd minél tökéletesebb dolgok, illetve áruk kerülnek ki kezeikből.

— **Tisztujtás.** A mindszenti „Polgári Kör“, helyi társadalmunknak ez az igazán előkelő egyesülete, mult hó 26-án tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely alkalommal tisztikarát is újraalakította. Az elnöki jelentés mély szomorúsággal emlékszik meg a sulyos csapásról, mely a „Polgári Kört“ halhatatlan érdemű első elnökének, Keller Lajosnak halálával érte. A közgyűlés jegyzőkönyvével örökíti meg az elhunyt kimagasló érdemeit, a választmány pedig egyidejűleg intézkedett, hogy nagynevű elnökének arcképét olajfestményben őrizze meg az utókor számára. A kör tagjainak száma az elköltözöttek és törésre javaslatba hozottakon kívül ma 112. — Tóth János buzgó könyvtárosnak eltávozása óta a kör könyvtára nagyon elhanyagolt. Tömeges munka hiányzik a könyvtárból. A közgyűlés felhívja a tagokat, hogy a náluk kint levő összes könyveket ma délután szállítsák be a könyvtárba. A közgyűlés mindenben magáévá tevén a jelölt bizottság javaslatát, elnökül nagy lelkesedéssel Vigh Gyula uradalmi mérnököt, a választmány elnökétül Tary István járási főszolgabíró, jegyzőül Lipták Jenőt, pénztárnokul Baksay Illést s könyvtárnokoknak Löwy Imrét és Tary Mihályt. Legérdekesebb és következményeiben messze kiható elhatározása azonban a közgyűlésnek az, hogy a választmányi elnök javaslata értelmében a „Polgári kör“ már a legközelebbi időben saját otthonot terem magának s ezen cél megvalósítása érdekében a választmány által előkészített tervek megbirálására 60 napon belül rendkívüli közgyűlést fog összehívni. — Legbiztosabb értesülésünk szerint a közgyűlésnek ezt az elhatározását a község egész értelmisége örömmel és lelkesedéssel vette tudomásul s alapos kilátásunk van rá, hogy az „Iparosok és Kereskedők Köré“-nek egyesülésével a legközelebbi jövőben igényeinknek teljesen megfelelő közös találkozó-helyet birunk magunk számára létesíteni.

— **Uj csendőrségi fegyverzet.** A csendőrség fegyverzeti felszerelése a legrövidebb időn belül örvendetes reformnak néz elibe. A mostani nehéz fegyverzet, mely már katonáknál sem felel meg a modern hadi felszerelés igényeinek, felváltja egy sokkal könnyebb és alkalmasabb fegyvernek amelynnek modelljeit már el is készítették. A lőfegyvereket a Cseppel-szigeten most próbálják ki. A próbák lóhátról történnek a töltegyár közelében és valószínű, hogy ezek a héten még nem nyernek befejezést. Az ellenőrző és szakbizottság Panajot Sándor ezredes,

csendőrségi felügyelő elnöklésével helyszínen működik.

— **Jutalom a jegyzőknek.** A kisbirtokosok országos földhitelintézete egy 500 koronás, két 300 koronás és két 200 koronás pályadíjat tűzött ki olyan községi, illetőleg körjegyzők jutalmazására, akik községük gazdasági felvirágoztatása körül nagyobb eredményeket értek el s ezzel községük anyagi jólétét előmozdították. A jutalomra május hó 31-ig adandó be a pályázat a vármegye alispánjához.

— **Orvtámadás.** A tanyák között is kezd a személybiztonságot veszélyeztető egyének garázdálkodásai lábra kapni. Az elmúlt napok egyikén esti órában gyanútlanul haladt tanyájára K. I. tekintélyes tanyai polgár, amikor az árokból előugrott három bekormozott alak megrohanta és dorongokkal véresre verték ugyanarra, hogy egyik kezén csonttörést szenvedett. A három ismeretlen alak ellen sulyos testi sértés miatt a sérült feljelentést tett.

— **A Mindszenti Tejszövetkezet évi rendes közgyűlését a község háza tanácstermében ma, vasárnap délután 2 órakor tartja meg, melyre a tagok ezuton is meghívhatnak.**

— **Egy okos rendelet.** Kecskemét városában elrendelték, hogy gyalogjárdákon tilos a talicska-folás. Ezen aztán úgy segített az elmés magyar, hogy a talicskát nem toltta, hanem húzta. Szó a mi szó, de az bizonyos, hogy a talicskázás a járdákon való közlekedést nagyban hátráltatja s kiteszik a felszólalót a kofák mosdatlan feleselgetésének. Próbáljuk meg, nálunk lehetne-e ezen a bajon segíteni?

— **Uj vasut a határunkban.** Orosházáról Szentésre és onnan Csongrádra most építenek egy új vasutat, amely a mi határunkat is érinti. A földmunkálatokat e hó 3-án, azaz holnap kezdik meg. A munkálatokra felhívjuk kubikos munkásaink figyelmét. Jó kis kereset kínálkozik ugyanis, csak jelentkezzenek Szentesen az építési vállalkozó megbizottjánál. A munkát az orosházi állomásnál kezdik és így haladnak Szentés felé.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegek.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811,866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134,119 korona és 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145,171 korona 85 fillérrel 190.337,407 korona 01 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és a tükörüveg-biztosítást, — a díjbevétel 13.630,502,710 korona biztosítási összeg után 22.391,739 korona 95 fillér volt, miből 8.722,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13.669,569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9.447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő évben esedékessé váló díjkötelezvények összege 90.301,649 korona 96 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547,460 korona 56 fillérre rugott.

Károkkért a társaság 1904-ben 29.008,350 korona 42 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,515 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851,064 korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18.699,889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsen.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 227.329,923 korona 25 fillérről 247.497,914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 33.468,591 korona 65 fillér.
 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20.002,699 korona 07 fillér.
 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 korona 92 fillér.
 4. Értékpapírok 172.857,054 korona 11 fillér.
 5. Tárca váltók 946,236 korona 23 fillér.
 6. A részvényesek biztosított adósszelei 7.350,000 korona.
 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.122,762 korona 44 fillér. Összesen 2.497,914 korona 42 fillér.
- Ezen értékekből 51.5 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréses-lopás és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

Mindszenti ügynökség: Büchler Gábor.

Ezuton is szives tudomására hozom becses megrendelőimnek,

kik a tavaszi felöltő és öltönyszövetek megérkezésére eddig várakozni szivesek voltak, hogy szöveteim mind **megérkeztek**

SZÁNTÓ JÓZSEF
FÉRFI-SZABÓ.
H.-M.-VÁSÁRHELY
A RÉGI GYMNASIUM ÉPÜLETÉBEN.

s a legszebb divatkelmék raktáron vannak. Kérem üzletembe kiválasztás végett szives fáradságukat, hogy kellő időre elkészíthessem azokat.

Ugyanott egy nagymunkás, egy mellényszabó és egy nadrágszabó állandó alkalmazást nyerhet.

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, Kelemen-utca 7-ik szám.

— a Lengyel-palota átellenében. —

— Ajánl —

mindenféle divatos ékszer, menyasszonyi nászajándéknak alkalmas dísz tárgyakat, továbbá valódi svájci és hazai gyártmányu zsebórákat. — Nagy választék fali-, inga-, irodai és ébresztő-órákban, valamint ékszerekben. — Régi aranyat veszek vagy becserélek a legmagasabb árban új, divatos tárgyakért. — Vidéki megrendelések különös gonddal és figyelemmel gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. Nem tetsző tárgyak a legnagyobb készséggel kicseréltetnek.

Fényképészet Mindszenten

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy azon általános óhajnak megfelelően, miszerint Mindszenten egy elsőrangú, kifogástalan fényképészeti műterem hiányát pótoljam, elhatároztam, hogy műtermem egy részét Mindszentre helyezem át és itt fényképfelvételeket minden vasárnap és ünnepnapokon személyesen eszközölök. Műtermemet mai napon fölállítottam és e hó 19-étől kezdve működésemet megkezdtem.

Tekintve eddigi széleskörű tapasztalataimat, modern műszaki felszerelésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy elsőrangú, a legkényesebb igényeket is kielégítő fényképekkel szolgálhatok.

Készítek: színes-, bromezüst-, platin-képeket, olajfestményeket, nagyításokat, bármilyen régi fényképről is. Különösen kiemelem gyermek-felvételeimet, amelyekkel bármely fővárosi intézettel versenyzek.

Sürgős esetekben bármikor kijövök, ha a megrendelő erről egy nappal előbb értesít. Ily levelek szentesi műtermembe intézendők.

Amidőn becses rendelményeivel szerencsétlen kérem, melyek szolid és pontos kiszolgálásáról előre is biztosítom, maradtam teljes tisztelettel

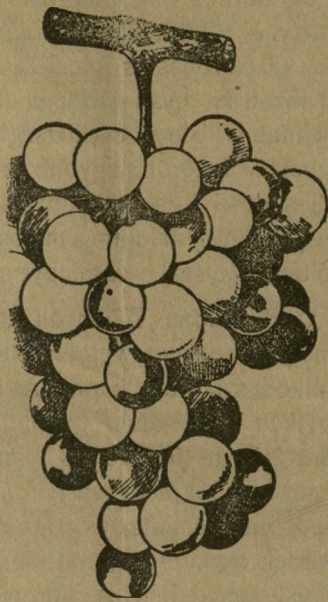
Hegedüs Ignác,

fényképész és festő.

Lakásom: Bárdos Flórián ur házában.

Horváth Antal könyvnyomtató műintézetéből, 1905.

Millenium-telep, Nagyösz

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült. 19—20

Eladók

özv. Wimmer Jánosné gazdaságából visszamaradt szerszámok, továbbá egy kocsis, egy szekér a hozzátartozókkal, 5 házhely, egyenkint is, méltányos föltételek mellett, jutányos áron. Ugyazintén fenti tulajdonosnő összes tömörkényi szőlője is eladó.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle

pemetefű-czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 12—12

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Mindszent község előljáráóságától.

288/1905. szám.

Hirdetmény.

A Mindszent község által építendő 8 tantermes központi állami elemi fiú iskola építésére 58,314 kor. 75 fillér engedélyeztetett.

Ezen iskola építési munkálatainak vállalatba átadása iránt Mindszent község székházában f. évi április hó 3-án d. e. fél 11 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni szándékozók felhívattak, hogy ezen munkálatokra vonatkozó zárt ajánlataikat jelzett nap d. e. 10 órájáig Mindszent község bírájához annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben, vagy távirati úton érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz az engedélyezett költségösszegnek megfelelő 5 százalékos bírátpénz csatolandó.

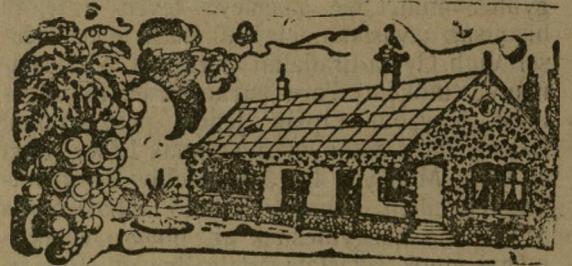
Az árleengedés vagy felülfizetés az ajánlatban számmal és betűvel fejezendő ki.

Szóban forgó munkára vonatkozó kiírási művelet és a szerződési minta Mindszent község bírói hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mindszent, 1905. március 20-án.

Koncz Lajos,
jegyző.

Veres Sándor,
bíró.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyőbre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kúszó természetű, mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz. Ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatos katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delavare“ sáma, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep

-- Nagy-Kágya, Biharmegye. --

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és a legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL Budapest V., Váci-körút 32.

Képviselő: MÁRKUS JÓZSEF, Orosháza.

7—10

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.